

Πρόταση Δήμου Ζαχάρως στην ΟΧΕ

Ο Δήμος Ζαχάρως βρίσκεται στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος, στο νοτιοανατολικό τμήμα της ΠΕ Ηλείας. Η συνολική του έκταση είναι 275.65 τετρ. χιλιόμετρα και έχει συνολικό πραγματικό πληθυσμό 8.606 κατοίκους (απογραφή ΕΛΣΤΑΤ 2021).

Ως Δήμος με τη σημερινή του μορφή, συστάθηκε το 2011 σύμφωνα με το Ν. 3852/2010, για την πρωτοβάθμια τοπική αυτοδιοίκηση. Αποτελείται από τις δύο (2) Δημοτικές Ενότητες (πρώην Δήμους) Ζαχάρως και Φιγαλείας και είκοσι έξι (26) Τοπικές Κοινότητες (ΤΚ): Ζαχάρως, Αγίου Ηλία, Ανηλίου, Αρήνης, Αρτέμιδας (τ. Κουμουθέκρα), Γιαννιτσοχωρίου, Κακοβάτου, Καλιδόνης, Λεπρέου, Μακίστου, Μηλέας, Μίνθης, Νεοχωρίου, Ξηροχωρίου, Πρασιδακίου, Ροδινών, Σμέρνας, Σχίνων, Ταξιαρχών, Χρυσοχωρίου, Νέας Φιγαλείας, Κρουονερίου Ολυμπίας, Περιβολίων, Πετραλώνων, Στομίου και Φιγαλείας.

Έδρα του Δήμου είναι η Ζαχάρω, στην ομώνυμη Δημοτική Ενότητα που αποτελεί και τη μοναδική αστική Τοπική Κοινότητα του Δήμου. Έχει πληθυσμό 3.145 κατοίκους που αποτελεί το 36.5% του συνολικού πληθυσμού του Δήμου, καταλαμβάνοντας τη δεύτερη μεγαλύτερη έκταση σε ποσοστό 7,75% της συνολικής έκτασης του Δήμου. Οι υπόλοιπες Τοπικές Κοινότητες είναι κύρια αγροτικές.

Ο Δήμος στο μεγαλύτερο ποσοστό του είναι ορεινός (37,92%) και ημιορεινός (38,18%). Το ορεινό τμήμα το αποτελούν έντεκα Τ.Κ. και το ημιορεινό εννέα. Το πεδινό τμήμα (23,9%) του Δήμου καλύπτεται κυρίως από τη ΤΚ Ζαχάρως και άλλες πέντε μικρότερες.

Ο Δήμος Ζαχάρως παρότι αποτελεί έναν μικρό πληθυσμιακά Δήμο, διαθέτει όλους τους πόρους που μπορούν να συμβάλλουν ώστε να μπορεί να είναι η περιοχή οικονομικά εύρωστη και βιώσιμη. Ενδεικτικά αναφέρεται ο πρωτογενής τομέας (ελιές, οίνος, κηπευτικά), μικρές υποδομές του δευτερογενούς τομέα, σημαντικά στοιχεία αρχαιολογικού πλούτου, αξιόλογος τουριστικός πόρος στην αμμώδη παραλιακή ζώνη καθώς και στα Λουτρά Καϊάφα.

Η εκτεταμένη αγροτική βάση, αποτελεί τον πυρήνα της οικονομικής δραστηριότητας, καθώς διαθέτει αξιολογώτατα φυσικά διαθέσιμα (έδαφος, νερά, κλίμα) και σημαντική υποδομή καθιστώντας την προνομιούχο από την άποψη των αποτελεσμάτων, αλλά και του δυναμισμού του πρωτογενούς τομέα σε εθνικό επίπεδο..

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία από της ΕΛ.ΣΤΑΤ. για την τουριστική κίνηση στο Δήμο Ζαχάρως και τη διαχρονική της εξέλιξη κατά την τελευταία τετραετία , συμπεραίνεται ότι το 2019 ως το 2020 παρατηρήθηκε σταθεροποίηση της κίνησης στην περιοχή του Δήμου, ενώ το 2021 οι διανυκτερεύσεις υπερτετραπλασιάστηκαν. Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία του 2022, οι διανυκτερεύσεις ξεπέρασαν τις 150.000. Τεράστια ήταν η μείωση που παρατηρήθηκε το έτος 2007 η οποία οφείλεται κατά ένα μέρος στις καταστροφικές πυρκαγιές του Αυγούστου του 2007.

Σε κάθε περίπτωση, το μέγεθος της τουριστικής κίνησης, και κατά συνέπεια της οικονομικής συνεισφοράς στην περιοχή και στους κατοίκους της, βρίσκεται σε τροχιά ανόδου , δεδομένου και του χαρακτήρα των υποδομών τουριστικών καταλυμάτων (εγκαταστάσεις ενοικιαζόμενων δωματίων με περιορισμένες παρεχόμενες υπηρεσίες) και ταυτόχρονα των ιδιαίτερων δυνατοτήτων και προοπτικών που παρουσιάζει το φυσικό περιβάλλον της περιοχής.

Το συνολικό τουριστικό δυναμικό της ευρύτερης περιοχής (φυσικά διαθέσιμα, αρχαιολογικοί χώροι, κάστρα-μνημεία) είναι υψηλότατο, με εκτεταμένους αρχαιολογικούς πόρους υψηλής σημασίας και διεθνούς εμβέλειας, όπως η Ολυμπία και ο Ναός του Επικούρειου Απόλλωνα, ενώ σημαντική είναι η γειννίαση με Αρκαδία και Μεσσηνία. Η γεωγραφική θέση του Δήμου, τον καθιστά σημαντική περιοχή στο χάρτη της αναπτυξιακής διαδικασίας.

Στο Δήμο Ζαχάρως αναπτύσσονται σε όλη την έκταση του Δήμου στοιχεία πολιτισμού, τα οποία υπόκεινται στους νόμους περί αρχαιοτήτων. Πιο συγκεκριμένα, κηρυγμένοι αρχαιολογικοί χώροι καθώς και τα νεότερα και βυζαντινά μνημεία. Ενδεικτικά αναφέρουμε το αρχαίο Λέπρεο (εντός του

οποίου βρίσκεται ο Ναός της θεάς Δήμητρας), το αρχαίο θέατρο Αιψυ (5ος .χ αιώνας) στο οποίο εκτελούνται εργασίες συντήρησης και αναστήλωσης του αρχαίου θεάτρου από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηλείας, η αρχαία Σαμία η οποία αποτελεί αρχαία ακρόπολη και μάλιστα πρόσφατα με αρχαιολογικές έρευνες και ανασκαφές βρέθηκαν ίχνη του ναού του Ποσειδώνα, ο αρχαιολογικός χώρος Άνω Φιγαλείας, ο ναός της Αρτέμιδος (5ος π.χ αιώνας), ο ναός της Αθηνάς και του Διός Σωτήρος (4ος π.χ αιώνας). Αντίστοιχα υπάρχουν ανακηρυγμένα νεότερα βυζαντινά μνημεία, χώροι λατρείας, όπως η Παναγία της Σμέρνας και η Παναγία του Βαρκού που αποτελούν μέρη θρησκευτικού και φυσιολατρικού ενδιαφέροντος και φιλοξενούν πολιτιστικά δρώμενα, καθώς και ο μοναδικός ανακηρυγμένος στην Ηλεία παραδοσιακός οικισμός των Ταξιαρχών.

Στο επίπεδο του φυσικού περιβάλλοντος, ενδεικτικά αναφέρονται η λίμνη Καϊάφα με τα Ιαματικά Λουτρά, μέρος της παράλιας περιοχής του Κυπαρισσιακού Κόλπου (μήκους 20 χλμ) και οι δύο περιοχές (Κιβούρια – Ροδινά & Κάτω Σάμικο – Ξηροχώρι – Σμέρνα – Γραϊκά – Βρίνα) που έχουν χαρακτηριστεί ως Καταφύγια Άγριας Ζωής και είναι ενταγμένα στο δίκτυο NATURA 2000, καθώς και ποταμός Νέδα και οι Καταρράκτες του, που έχουν χαρακτηριστεί ως προστατευόμενο τοπίο και προστατευόμενος φυσικός σχηματισμός και αποτελεί πόλο έλξης επισκεπτών.

Όπως παρατηρούμε στον παρακάτω χάρτη σε όλη την επικράτεια του Δήμου υπάρχει πληθώρα χώρων φυσιολατρικού αλλά και αρχαιολογικού ενδιαφέροντος.

Σύμφωνα με την απογραφή του έτους 2021 ο Δήμος Ζαχάρως, εμφανίζεται με πληθυσμό 8.606 κατοίκους. Με τα προσωρινά στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ. ο Δήμος παρουσιάζει μία συρρίκνωση πληθυσμιακή της τάξης του 6,25%. Θα πρέπει όμως να σημειωθεί πως, ο Δήμος Ζαχάρως υπέστη σε όλη την γεωγραφική του έκταση τεράστιες απώλειες σε ανθρώπινο δυναμικό και πόρους, στη διάρκεια των πυρκαγιών του έτους 2007. Οι Δημοτικές Ενότητες Ζαχάρως και Φιγαλείας που αποτελούσαν καποδιστριακούς Δήμους την περίοδο των πυρκαγιών συρρικνώθηκαν κατά 35%. Η

μείωση αυτή οφείλεται κατά μεγάλο ποσοστό στις πυρκαγιές και στην απώλεια αγροτικών και κτηνοτροφικών κεφαλαίων.

Μάλιστα αν συγκρίνουμε το ποσοστό της μείωσης των δύο αυτών δημοτικών ενοτήτων με άλλες του Νομού θα παρατηρήσουμε πως η διαφορά είναι ιδιαίτερα σημαντική, με μόνο Δήμο που προσεγγίζει τα ίδια ποσοστά, να είναι ο όμορος Δήμος Ανδρίτσαινας-Κρεσσένων ο οποίος επλήγη επίσης σε μεγάλο βαθμό.

Όσον αφορά στο επίπεδο εκπαίδευσης, το μεγαλύτερο ποσοστό που αποτελεί το 35,68% του πληθυσμού είναι απόφοιτοι δημοτικού, το αμέσως μεγαλύτερο ποσοστό, το 18,88%, είναι με απολυτήριο Λυκείου (Γενικό Λύκειο, Επαγγελματικό Λύκειο) , ενώ εγκατέλειψαν το δημοτικό αλλά γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση το 5,94% και το 5,45% δεν γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση. Αξίζει να σημειωθεί ότι κάτοχοι διδακτορικού τίτλου και μάστερ είναι μόλις το 0,01% και το 0,17% του πληθυσμού αντίστοιχα.

Ολοκληρώνοντας, ιδιαίτερα σημαντική είναι η επίπτωση που έχει στην απουσία συγκροτημένου και σύγχρονου αστικού πολεοδομικού κέντρου, η διάσχιση της πόλης από την Εθνική οδό σε συνδυασμό με την πολυπλοκότητα του υφιστάμενου πολεοδομικού πλαισίου και της ελλιπούς εφαρμογής του.

Στο πλαίσιο αυτό, ο προτεινόμενος σχεδιασμός για την Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση (ΟΧΕ), θα πρέπει να αξιοποιεί στοιχεία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, δραστηριότητες οικονομικές και κοινωνικές που αναπτύσσονται στην περιοχή του Δήμου Ζαχάρως, αλλά και υφιστάμενες δομές και επενδύσεις.

Βασικός στόχος είναι άμβλυνση των κοινωνικοοικονομικών ανισοτήτων και η πολιτική και κοινωνική συνοχή, με σεβασμό στο περιβάλλον και τις αρχές της κυκλικής πράσινης ανάπτυξης. Η ανάπτυξη για όλες τις κοινότητες εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου μας.

Η έκταση και η πολυμορφία του Δήμου Ζαχάρως, μας οδήγησε στην υιοθέτηση της πολιτικής των clusters. Η πολιτική των clusters-δικτυωμάτων, αφορά την ενεργοποίηση ενός δικτύου παραγόντων που ο ένας βρίσκεται δίπλα στον άλλον και οι οποίοι στην περίπτωση μας αναπτύσσονται σε κλίμακα σε ολόκληρο τον Δήμο μας.

Η πρότασή μας περιλαμβάνει παρεμβάσεις, η υλοποίηση των οποίων θα λειτουργήσει σε διαφορετικές γεωγραφικές θέσεις, δημιουργώντας ένα Δίκτυο Συνοχής και Σύνθεσης των επιμέρους χαρακτηριστικών της περιοχής και θα επιδράσει εκθετικά στην επιδιωκόμενη στοχοθεσία.

Η διασύνδεση των αγροτικών αναγκών και χαρακτηριστικών, των αρχαιολογικών και πολιτιστικών σημείων, καθώς και των περιβαλλοντικών περιοχών, με την ανάδειξη του αστικού κέντρου, αποτελεί ένα τέτοιο Δικτύωμα που θα επιτρέψει την ενδυνάμωση των τοπικών χαρακτηριστικών, την ανάπτυξη του τουριστικού προϊόντος και την περιβαλλοντική προστασία.

Η ανάπλαση δημοτικών και κοινόχρηστων χώρων, η αξιοποίηση δημοτικής περιουσίας στις κοινότητες του Δήμου μας, η ανάπτυξη και λειτουργία εκπαιδευτικών - τεχνολογικών κέντρων, η δημιουργία υποδομών περιβαλλοντικής προστασίας, θα δώσει το απαιτούμενο υπόβαθρο για την υποστήριξη του τουριστικού προϊόντος, την συμμετοχή της τοπικής κοινωνίας και την προσέλκυση ιδιωτικής πρωτοβουλίας.

Η επιλογή θέσεων-ορόσημων με σημαντική πολιτισμική αξία εντός των κοινοτήτων, είναι κρίσιμης σημασίας και για αυτό κατά τον σχεδιασμό έγινε προσπάθεια εκμετάλλευσης χώρων οι οποίοι σήμερα συγκεντρώνουν ή δύναται να συγκεντρώσουν ακόμα περισσότερες τουριστικές, πολιτιστικές και οικονομικές δραστηριότητες.

Δυστυχώς οι οικονομικοί πόροι δεν είναι ανεξάντλητοι αλλά επιχειρούμε με την παρούσα πρόταση να γίνει ένας σχεδιασμός ώστε να υπάρχουν πολλαπλά οφέλη για όλη την κοινωνία.

Προτάσεις

Προτείνεται η ιεράρχηση των δράσεων γίνεται στους δύο βασικούς άξονες: Υποδομές & Υπηρεσίες.
Πιο συγκεκριμένα:

A. ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Ο πρώτος άξονας που αφορά στο δίκτυο των υποδομών, περιλαμβάνει σε μια ενότητα την διασύνδεση των πολιτιστικών και περιβαλλοντικών τοπόσημων του Δήμου και στην δεύτερη παρεμβάσεις σε Κοινότητες με αναπλάσεις περιοχών.

Πιο συγκεκριμένα:

A. Διασύνδεση πολιτιστικού και φυσικού περιβάλλοντος

Ο πρώτος άξονας παρεμβάσεων αναφέρεται στην διασύνδεση πολιτιστικού και φυσικού περιβάλλοντος. Έχοντας ως αφετηρία την λίμνη Καϊάφα δημιουργούμε μια όδευση, στόχος της οποίας είναι να ενώσει τα σημεία ενδιαφέροντος του Δήμου.

Η διασύνδεση των σημείων επιτυγχάνεται μέσα από ένα δίκτυο δημοτικών οδών, αγροτικών οδών και μονοπατιών τα οποία βρίσκονται στην εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου.

Οι επιμέρους παρεμβάσεις που αναμένεται να γίνουν αφορούν σε:

α. δημιουργία έξυπνων & ασφαλών σηματοδοτημένων μονοπατιών και οδύσεων για αθλητισμό και προσέλκυση εναλλακτικών μορφών τουρισμού (πεζοπορία, ορεινή ποδηλασία, ορεινό τρέξιμο, κλπ)

β. δημιουργία χώρων φιλοξενίας και αναψυχής

Κατά μήκος της διαδρομής θα διαμορφωθούν σημεία στάσης & ενημέρωσης (καθιστικοί χώροι με υλικά φιλικά προς το περιβάλλον), ενώ σε επιλεγμένα δημοτικά ακίνητα (πχ παλιά σχολεία), θα διαμορφωθούν οι χώροι ώστε να είναι εφικτή η προσωρινή διαμονή και φιλοξενία των επισκεπτών-περιηγητών.

γ. δημιουργία κατάλληλης διαμόρφωσης των διαδρομών

Στο προτεινόμενο δίκτυο θα γίνουν ήπιες επεμβάσεις και με κατάλληλη διάστρωση του εδάφους θα επιτευχθεί η ανάδειξή τους. Παράλληλα τόσο στο αγροτικό όσο και στο δημοτικό οδικό δίκτυο αναμένεται να γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες για την κυκλοφοριακή σήμανση αλλά και την αποκατάσταση του οδοστρώματος, ώστε αυτά να ανταπεξέρχονται στις απαιτήσεις για ασφαλή μετάβαση.

Το προτεινόμενο δίκτυο, ξεκινά από την λίμνη Καϊάφα, διασχίζει τα βόρεια όρια του Δήμου μας περνώντας από την Αρχαία Σαμία και την Παναγία της Σμέρνας με σταθμό το αρχαίο Αίπυ, αξιοποιώντας την πολιτιστική κληρονομιά αρχαιολογικών και θρησκευτικών χώρων αλλά και την φυσική ομορφιά καθώς διασχίζει μέρη ιδιαίτερου φυσικού κάλους. Η διαδρομή συνεχίζει ενώνοντας το αρχαίο Αίπυ με το παραλιακό μέτωπο διασχίζοντας χώρους φυσιολατρικούς (Φαράγγι Αρήνης – Καταφύγιο Άγριας Ζωής Κιβουριά-Ροδινά) αλλά και αρχαιολογικούς (Κάστρο Καλίδονας).

Στη συνέχεια διασυνδέεται το παραλιακό μέτωπο μέσα από δημοτικό οδικό δίκτυο το οποίο ενώνει τους παραλιακούς οικισμούς. Βόρεια συνδέεται με τον Καϊάφα με μονοπάτια, ενώ νότια η διαδρομή συνεχίζει από το Γιαννιτσοχώρι με κατεύθυνση προς το Ναό του Επικούριου Απόλλωνα, διερχόμενη από τον αρχαιολογικό χώρο του Ελληνικού στο Πρασιδάκι, τον οικισμό των Ταξιαρχών, τον αρχαιολογικό χώρο Λεπρέου, την Νέα Φιγαλεία και καταλήγει από τους καταρράκτες της Νέδα στην Αρχαία Φιγαλεία.

Β. Αστική αναζωογόνηση

Η αστική αναζωογόνηση αφορά στην ανάπλαση και ανάδειξη των οικισμών του Δήμου Ζαχάρως αλλά και σημαντικών μερών εντός της επικράτειας του. Με τον όρο αστική αναζωογόνηση αναφερόμαστε σε αναπλάσεις σημείων εντός οικισμών του Δήμου μας.

Το προτεινόμενο έργο αφορά στην ανάπλαση επιλεγμένων θέσεων, πλατειών και κτηρίων πολιτιστικών κέντρων, στις Κοινότητες του Δήμου Ζαχάρως. Πιο συγκεκριμένα, προτείνεται:

Οικισμοί

Κρίσιμες θεωρούμε και τις προτεινόμενες αστικές αναπλάσεις χώρων και υποδομών, εντός των τοπικών κοινοτήτων του Δήμου μας, με στόχο την αισθητική και λειτουργική τους αναβάθμιση. Πιο συγκεκριμένα, προτείνεται

- η ανάπλαση του κεντρικού τμήματος και του τμήματος προς και μέχρι την παραλία της Τ.Κ Κακόβατου,

- η ανάπλαση του πολιτιστικού κέντρου Νεοχωρίου και του προαύλιου χώρου του,
- η ανάπλαση χώρου πολιτιστικών εκδηλώσεων στην Τ.Κ Γιαννιτσοχωρίου,
- η ανάπλαση του πολιτιστικού κέντρου Κάτω Ταξιαρχών
- η ανάπλαση του περιβάλλοντα χώρου του παλαιού δημοτικού σχολείου στην Τ.Κ Αηγίου,
- η ανάπλαση του πολιτιστικού κέντρου στην Τ.Κ Αγίου Ηλίας,
- η ανάπλαση δημοτικής έκτασης σε πλατεία στην Τ.Κ Αρήνης,
- η ανάπλαση του κοινοτικού γραφείου Τ.Κ Αρήνης, ως κέντρο ενημέρωσης επισκεπτών
- η ανάπλαση του περιβάλλοντα χώρου του παλαιού δημοτικού σχολείου – πολιτιστικού κέντρου Τ.Κ Αρτέμιδας
- η ανάπλαση του λαογραφικού μουσείου Τ.Κ Καλίδονας,
- η ανάπλαση του πολιτιστικού κέντρου Τ.Κ Κοστομέρας
- η ανάπλαση χώρου άσκησης πολιτιστικών δραστηριοτήτων στην Τ.Κ Ξηροχωρίου,
- η αποπεράτωση του πολιτιστικού κέντρου στην Τ.Κ Μακίστου
- η ανάπλαση του κεντρικού τμήματος του οικισμού της Τ.Κ Μίνθης
- η ανάπλαση της εισόδου και του κεντρικού τμήματος του οικισμού της Τ.Κ
- Ροδινών
- η ανάπλαση κοινόχρηστου χώρου σε πλατεία και χώρο πολιτιστικών εκδηλώσεων στην Τ.Κ Χρυσοχωρίου
- η ανάπλαση της πλατείας 'Αγιασμών', στην Τ.Κ Φασκομηλιάς
- η αισθητική αναβάθμιση πλατείας Τ.Κ Κρυονερίου
- η βελτίωση και ανάπλαση του πολιτιστικού κέντρου Τ.Κ Κρυονερίου
- η ανάπλαση της πλατείας 'Αναστάσιου Λώλου' Τ.Κ Πετραλώνων
- η ανάπλαση του προαύλιου χώρου του πολιτιστικού κέντρου Τ.Κ Μακίστου
- η ανάπλαση του κοινοτικού κτιρίου (πρώην σχολείου) στην Τ.Κ Σμέρνας

Οι επιμέρους αυτές παρεμβάσεις, κατάλληλα ενσωματωμένες στο Δίκτυο Διασύνδεσης Σημείων Πολιτιστικού & Περιβαλλοντικού Ενδιαφέροντος, θα επιτρέψουν την ολοκλήρωση του σχεδιασμού και την ανάπτυξη δυνατοτήτων προσέλκυσης και φιλοξενίας επισκεπτών και εκδηλώσεων.

Ζαχάρω

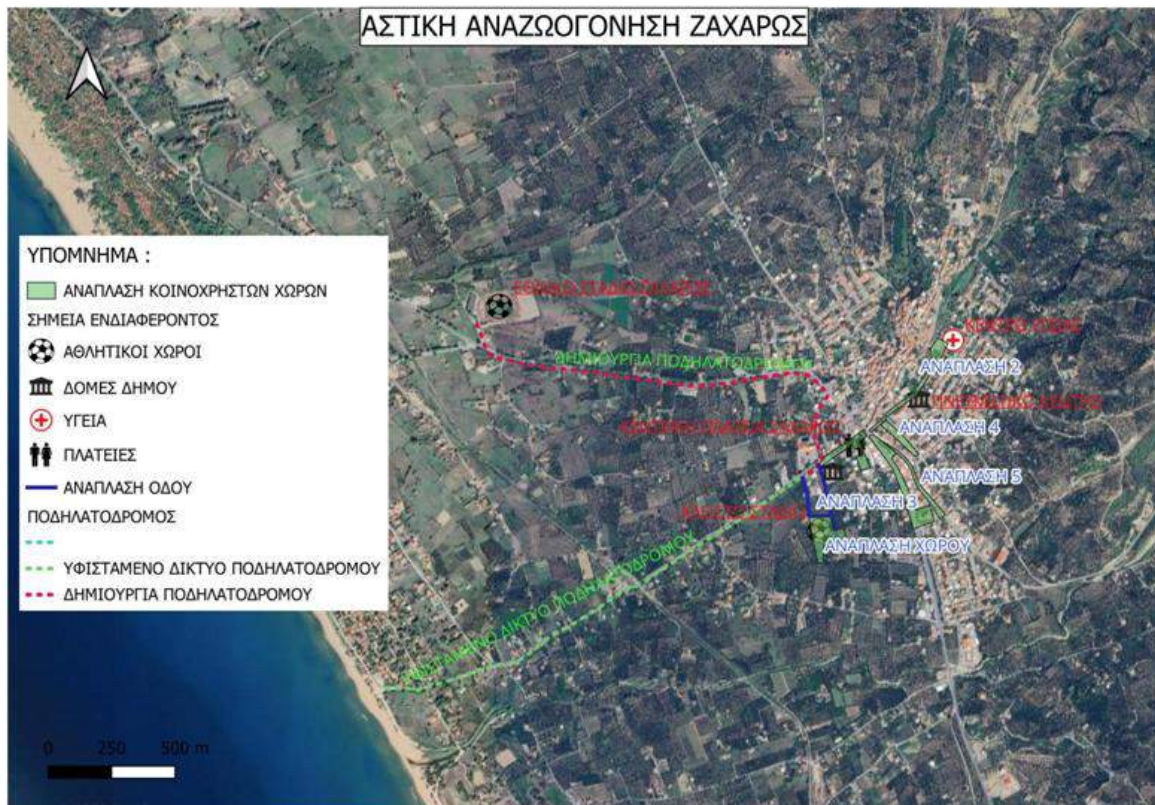
Αρχικά πέριξ και εντός του οικισμού της Ζαχάρως επιδιώκουμε την ανάπτυξη υποδομών με στόχο την διασύνδεση χώρων πολιτισμού και αθλητισμού με το φυσικό περιβάλλον.

Δημιουργούμε έναν νέο ποδηλατόδρομο, ο οποίος ξεκινά από το Εθνικό Στάδιο Ζαχάρως φθάνοντας στα νεόδμητα κτίρια του Πολύκεντρου & Κλειστού Γυμναστηρίου, όπου και ενώνεται με υφιστάμενο ποδηλατόδρομο και καταλήγει στην παραλία.

Στο κέντρο της Ζαχάρως και προκειμένου να επιτευχθεί και σηματοδοτηθεί ο χαρακτήρας του αστικού – πολεοδομικού κέντρου, προτείνουμε την ανάπλαση των ακόλουθων κοινόχρηστων χώρων:

- Περιοχής μεταξύ Πολύκεντρου και Κλειστού Γυμναστηρίου
- Διαδρομής από κεντρική πλατεία Ζαχάρως έως Κέντρο Υγείας

- Χώρος έναντι δημοτικού σχολείου
- Εισόδου και εξόδου της πόλης της Ζαχάρως
- Αστική Ανάπλαση οδού Αρήνης

Επίσης, προτείνεται η αποκατάσταση & διαμόρφωση του διατηρητέου κτιρίου - μνημείου στη θέση Αγ. Σπυρίδωνος στη Δημοτική Κοινότητα Ζαχάρως, ιδιοκτησίας Δήμου (πρώην Σταυρόπουλου). Το συγκεκριμένο διατηρητέο κτίριο είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τον Δήμο τόσο από πολεοδομική και ιστορική όσο και από περιβαλλοντική άποψη. Το κτίριο έχει ιδιαίτερο αρχιτεκτονικό και πολεοδομικό χαρακτήρα και μπορεί να αποτελέσει τοπόσημο στον ιστό της πόλης. Βρίσκεται στην παλαιά πόλη της Ζαχάρως και προσφέρεται για να δημιουργηθεί πολιτιστικό – περιβαλλοντικό κέντρο ενημέρωσης

Τέλος, προτείνεται η δημιουργία αναρριχητικού πάρκου (ενδεικτικά στην περιοχή του Καιάφα), καθώς μια ακόμη διαδεδομένη δυναμική στον οικοτουρισμό, πέρα από τους περιπατητές ταξιδιώτες είναι οι αναρριχητές. Μια δυναμική τάση της εποχής, που έχει προσδώσει σε ολόκληρες περιοχές ανά τον κόσμο, οικονομική ανάπτυξη.

Στον συγκεκριμένο βράχο, μπορούν να δημιουργηθούν τουλάχιστον οκτώ (8) διαφορετικές διαδρομές με διαφορετικά πεδία δυσκολίας. Σε συναρμογή με την εκμάθηση της αναρρίχησης ως άθλημα, στο δημοτικό στάδιο της Ζαχάρως, αυτά τα πεδία αναρρίχησης, μπορούν να αποτελέσουν και έναν ακόμα τόπο συνάντησης, όχι μόνο των τουριστών που ενδιαφέρονται για το άθλημα αυτό, αλλά και των νέων του τόπου

Με τις παραπάνω δράσεις επιδιώκουμε να αναβαθμίσουμε λειτουργικά και αισθητικά το κέντρο της πόλης της Ζαχάρως και να δημιουργήσουμε αλυσίδες ένωσης με κρίσιμες δομές της αγοράς με κοινωνικές, πολιτιστικές, αθλητικές, πρόνοιας & υγείας εξασφαλίζοντας την ελεύθερη και απρόσκοπτη κίνηση των πολιτών από και προς αυτές.

Γ. Ιστορική σύνδεση και προβολή των σημαντικότερων γεγονότων της νεότερης και σύγχρονης ιστορίας του Δήμου Ζαχάρως

Προτείνεται η δημιουργία ενός ψηφιακού διαδραστικού χάρτη, όπου θα μπορεί ο οποιοσδήποτε να δει, και να βρει τα όσα η φύση του δήμου εμφωλεύει. Ιστορικά και νεότερα μνημεία, ιστορικά γεγονότα της νεότερης και σύγχρονης ιστορίας, μυθολογικές τοποθεσίες, θεραπευτικά είδη χλωρίδας, σπάνια είδη χλωρίδας-πανίδας, ιαματικά περιβάλλοντα, τουριστικούς εν γένει προορισμούς, αναρριχητικά πεδία, προτάσεις προς επίσκεψη, ημερομηνίες παραδοσιακών εκδηλώσεων μέσα στον χρόνο προκειμένου να μπορεί να παρευρεθεί ο εκάστοτε ενδιαφερόμενος και η δημιουργία εφαρμογής σε κινητά και υπολογιστές. Επίσης, σε σημεία σταθμούς του δικτύου των μονοπατιών να τοποθετηθούν πληροφοριακές διαδραστικές οθόνες για τους επισκέπτες.

Μέσω της αναμόρφωση όψεων & εγκαταλελειμμένων σημείων του Δήμου (π.χ κελύφη κτιρίων), η δημιουργία «οικο-μουσείων» με χρήση διάφορων μεθόδων όπως η τοιχογράφηση ή/και το projection mapping.

Οι παραδοσιακές φορεσιές, τα ήθη και τα έθιμα του τόπου, μυθολογικές και ιστορικές αναφορές, μέχρι και κείμενα ποιητών, περιηγήσεις, ιστορίες και ούτω καθεξής, θα επικοινωνούν τόσο τα όσα οι δημότες του τόπου αξίζουν να θυμούνται, να εκφράζουν, όσο και τα όσα ο εκάστοτε τουρίστας / φιλοξενούμενος / δέκτης-θεατής, αξίζει να φωτογραφίσει και άρα, με την σειρά του, να επικοινωνήσει στο διαδίκτυο και τα εξελιγμένα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, αυτές τις ιδιόμορφες εικαστικές αναζητήσεις. Ο Βασικός στόχος αυτών των εικαστικών εγκαταστάσεων είναι να επαναπροσδιοριστεί η ταυτότητα του τόπου με δημιουργικούς όρους και σε συνέχεια, να επικοινωνηθεί παντού η ταυτότητα αυτή.

Παράλληλα, προτείνεται η εκπαίδευση κατοίκων και επιδότηση θέσεων εργασίας, προκειμένου να πραγματοποιούνται οργανωμένες ξεναγήσεις στις διαδρομές.

Γ. Περιβαλλοντική Διαχείριση

1. Πράσινο Σημείο & ΣΜΑΥ

Ο Δήμος Ζαχάρως προτίθεται να προβεί στη κατασκευή Μικρού Πράσινου Σημείου και Σταθμού Μεταφόρτωσης Ανακυκλώσιμων Υλικών, το οποίο είναι απαραίτητο τμήμα της διαχείρισης απορριμμάτων του Δήμου. Το Πράσινο Σημείο είναι ένας οργανωμένος χώρος, όπου ο πολίτης μπορεί να εναποθέτει ανακυκλώσιμα υλικά, ογκώδη (π.χ. έπιπλα, ΑΗΗΕ), μικρά επικίνδυνα απόβλητα (όπως μπαταρίες, χρώματα, κλπ.), πράσινα απόβλητα και άλλα είδη αποβλήτων. Βασικός σκοπός του Πράσινου Σημείου είναι η διαλογή στην πηγή και ο διαχωρισμός διαφορετικών υλικών και ρευμάτων αποβλήτων, με στόχο:

- Την επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση,
- Τη μείωση του κόστους μεταφοράς και διαχείρισης των αποβλήτων
- Τη βελτίωση της εμπορευσιμότητας των ανακυκλώσιμων υλικών,

- Τη μείωση των αποβλήτων προς ταφή,
- Στη προώθηση της πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων,

Και εν τέλει, στη διαμόρφωση νέας προσέγγισης για το χαρακτηρισμό αντικειμένου ως απόβλητο, τη μείωση απόρριψης χρήσιμων αντικειμένων και υλικών και την ανάπτυξη νέων προτύπων συμπεριφοράς

2. Κατασκευή μεταφορικού αγωγού του εξωτερικού υδραγωγείου ύδρευσης της ΔΚ Ζαχάρως

Το έργο αφορά στην αναβάθμιση του μεταφορικού αγωγού του εξωτερικού υδραγωγείου ύδρευσης της ΔΚ Ζαχάρως. Πρόκειται για νέα χάραξη συνολικού μήκους 18,57 χιλιομέτρων που μεταφέρει νερό από την υδρομάστευση 'Αλβένα' (που βρίσκεται ανατολικά του οικισμού Χρυσόχωρι) προς την πόλη της Ζαχάρως. Ο νέος αγωγός συνδέεται με τον υφιστάμενο αγωγό σε απόσταση περίπου ενός χιλιομέτρου από την θέση της υδρομάστευσης.

3. Κατασκευή Δικτύου Αποχέτευσης Ξηροχωρίου – σύνδεση με ΕΕΛ Ζαχάρως & αναβάθμιση ΕΕΛ σε τριτοβάθμιο.

Το έργο αφορά στην κατασκευή βαρυτικού δικτύου αποχέτευσης λυμάτων στον οικισμό Ξηροχωρίου (απόσταση 2.5 χλμ περίπου βορείως του οικισμού της Ζαχάρως) και σύνδεσής του στον υφιστάμενο ΕΕΛ Δήμου Ζαχάρως. Παράλληλα, προβλέπεται η αναβάθμιση του ΕΕΛ σε τριτοβάθμιο επίπεδο και η αύξηση της δυναμικότητάς του.

4. Αντικατάσταση Εσωτερικών Δικτύων Ύδρευσης ΔΚ Ζαχάρως, ΤΚ Φυγαλείας, ΤΚ Μίνθης και ΤΚ Μακίστου

Το έργο αφορά στην αντικατάσταση του εσωτερικού δικτύου ύδρευσης των οικισμών Νέας Φυγαλείας, Μίνθης, Μακίστου και Ζαχάρως του Δήμου Ζαχάρω. Προβλέπεται να αντικατασταθεί το σύνολο των εσωτερικών δικτύων ύδρευσης των παραπάνω οικισμών.

5. Κατασκευή αποχετευτικού δικτύου και νέων εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων παραλιακών οικισμών Δήμου Ζαχάρως

Το έργο αποσκοπεί στην ορθολογική και αποτελεσματική διαχείριση των αστικών αποβλήτων μέσω της εγκατάστασης και λειτουργίας Compact εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων στους παραλιακούς οικισμούς Κακόβατος, Γιαννιτσοχώρι και Νεοχώρι του Δήμου Ζαχάρως. Το αποτέλεσμα θα είναι η εξάλειψη του προβλήματος της σημερινής ανεξέλεγκτης διάθεσης των λυμάτων και των επιπτώσεων στον υδροφόρο ορίζοντα και στην ευρύτερη γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας.

Σημειώνεται πως όλα τα ανωτέρω έργα είναι απαιτούμενα προκειμένου να διασφαλιστεί η περιβαλλοντική διάσταση της περιοχής και η ποιότητα ζωής κατοίκων και επισκεπτών

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

- 1. Ενίσχυση της ίδρυσης/εκσυγχρονισμού μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων στους τομείς του τουρισμού, της αγροδιατροφής και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή εντός της ΟΧΕ**

Ενίσχυση της ίδρυσης επιχειρήσεων ή/και του εκσυγχρονισμού νέων και υφιστάμενων ΜΜΕ επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στους τομείς του τουρισμού, της αγροδιατροφής και της

προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, εντός της περιοχής παρέμβασης της ΟΧΕ με σκοπό να αναπτυχθούν και να αυξήσουν την ανταγωνιστικότητά τους.

Από τη δράση θα ενισχυθούν πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται ή θα δραστηριοποιηθούν στην περιοχή παρέμβασης της ΟΧΕ και συγκεκριμένα στους τομείς του τουρισμού, της αγροδιατροφής και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή.

Η περιοχή παρέμβασης περιλαμβάνει τα γεωγραφικά όρια των τριών Δήμων.

2. Βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής μέριμνας

Η δράση αφορά στην λειτουργία ενός Κέντρου Υποστήριξης – Πληροφόρησης Ευπαθών Κοινωνικών Ομάδων για την βελτίωση των συνθηκών πρόσβασης στην αγορά εργασίας, μια ολοκληρωμένη προσέγγιση υποστήριξης για την βελτίωση των συνθηκών πρόσβασης στην αγορά εργασίας ευπαθών ομάδων του πληθυσμού (όπως άτομα που κινδυνεύουν από φτώχεια ή κοινωνικό αποκλεισμό, μέλη μονογονεϊκών οικογενειών, ΑμεΑ κλπ.) και θα περιλαμβάνει την:

- Ψυχοκοινωνική υποστήριξη με διενέργεια ατομικών και ομαδικών συναντήσεων.

- Άμεση διασύνδεση με το γραφείο Εργασιακής Συμβουλευτικής για όσους αναζητούν εργασία. Παρέχονται υπηρεσίες επαγγελματικού προσανατολισμού και επαναπροσανατολισμού τόσο σε ατομικό όσο και σε ομαδικό επίπεδο οι οποίες περιλαμβάνουν:

- Διερεύνηση προσωπικών χαρακτηριστικών που συνδέονται άμεσα με τις επαγγελματικές δεξιότητες των ωφελούμενων (ικανότητες, ενδιαφέροντα, προτιμήσεις, αξίες και επαγγελματικά κίνητρα).

- Παροχή έγκυρης πληροφόρησης για επαγγέλματα και την αγορά εργασίας (καθήκοντα, αμοιβές, προοπτικές, κα).

- Εκπαίδευση στην αυτοπληροφόρηση και στην κριτική προσέγγιση της πληροφορίας (στο να αναζητούν και μόνοι τους την πληροφορία που κάθε φορά τους χρειάζεται).

- Διαμόρφωση προσωπικού επαγγελματικού πλάνου

- «Εκπαίδευση» στη Λήψη απόφασης.

- «Εκπαίδευση» στις Τεχνικές Ανεύρεσης εργασίας.

- Σύνταξη βιογραφικού σημειώματος και προώθηση βιογραφικών σημειωμάτων ωφελούμενων σε δίκτυο εταιρειών.

- Διασύνδεση και παραπομπή σε δωρεάν προγράμματα δια βίου μάθησης και κατάρτισης, διασύνδεση με πιθανούς εργοδότες, εύρεση σχετικών αγγελιών εργασίας και ηλεκτρονική αποστολή των βιογραφικών των ωφελούμενων σε αυτούς, αποδελτίωση δυο φορές την εβδομάδα αγγελιών εργασίας από το διαδίκτυο.

- Ενημέρωση - Ευαισθητοποίηση εργοδοτών και προώθηση ενεργειών ένταξης στην απασχόληση.

- Άμεση διασύνδεση των αποφυλακισμένων ατόμων με το Γραφείο Υποστήριξης αποφυλακισμένων και κρατουμένων.

- Ολοκληρωμένα προγράμματα στέγασης τόσο για τον τοπικό πληθυσμό όσο και για τους πρόσφυγες.

- Ενημέρωση σχετικά με προνοιακά επιδόματα, παροχές και ευνοϊκές ρυθμίσεις που προβλέπονται για ευάλωτους πληθυσμούς

- Ενημέρωση σχετικά με δωρεάν υπηρεσίες (εργαστήρια, μαθήματα για εκμάθηση κάποιας γλώσσας, ενισχυτική διδασκαλία, δημιουργικές δραστηριότητες, ιατρική ή παραφαρμακευτική υποστήριξη, νομική υποστήριξη) και δωρεάν παροχές (τρόφιμα, μαγειρεμένα γεύματα, είδη πρώτης ανάγκης, χώροι μπάνιου, χώροι ύπνου, εναλλακτικές φιλοξενίας κα)
- Υποστήριξη στην έκδοση εγγράφων (ΑΜΚΑ, ΑΦΜ, πιστοποιητικά κα.)
- Σύνδεση και παραπομπή σε φορείς κοινωνικής προστασίας

3. Σχέδιο Δράσης για τις Ενέργειες προώθησης και προβολής του Τουριστικού Προϊόντος του Δήμου Ζαχάρως, Ηλείας

Αντικείμενο του Έργου είναι η υλοποίηση "Σχεδίου Δράσης για τις ενέργειες προώθησης και προβολής του Τουριστικού Προϊόντος του Δήμου Ζαχάρως", που αφορά σε ανάληψη πρωτοβουλιών προώθησης του Δήμου ως τουριστικού προορισμού, με βασικό εργαλείο τη μελέτη Τουριστικού Μάρκετινγκ του Δήμου και την υλοποίησή ενός συνόλου δράσεων, που ενδεικτικά περιλαμβάνουν χαρτογράφηση πεδίου & έρευνα αγοράς, σχεδιασμό εταιρικής ταυτότητας, καθορισμό κοινού-στόχος σε Ελλάδα και εξωτερικό, σχεδιασμό καμπάνιας επικοινωνίας και πρόταση άλλων εργαλείων επικοινωνίας, συμμετοχή σε εκθέσεις & διοργάνωση δρώμενων αλλά και προώθησης μέσα από ΜΜΕ παραδοσιακά και ψηφιακά, συμπεριλαμβανομένων των καναλιών κοινωνικών δικτύων.

Συνολικά, η σκοπιμότητα του έργου για την τουριστική προβολή του δήμου Ζαχάρως είναι να προωθήσει τον τουρισμό, να διατηρήσει και να προβάλλει την τοπική πολιτιστική κληρονομιά, αλλά και να συμβάλει στην οικονομική ανάπτυξη και να δημιουργήσει σε μία ενεργή και συμμετοχική κοινότητα.

4. Δημιουργία Δομής Υποστήριξης Επιχειρηματικότητας & Ανάπτυξης Καινοτομίας

Σκοπός του Έργου είναι η δημιουργία μίας δομής που θα υποστηρίξει την ανάπτυξη ενός δυναμικού οικοσυστήματος Επιχειρήσεων και Οργανισμών που δραστηριοποιούνται στους τομείς εξειδίκευσης της αναθεωρημένης RIS3 της Περιφέρειας, που θα συμβάλει στη δημιουργία νέων καινοτόμων προϊόντων και λύσεων, στην προώθηση της επιχειρηματικότητας, της εξωστρέφειας και στην παραγωγή προστιθέμενης αξίας μέσα από τη συνεργασία των συμμετεχόντων σε αυτήν.

Η δομή θα αναλάβει το σύνολο των αναγκαίων δραστηριοτήτων και εξειδικευμένων υπηρεσιών, με στόχο να προσφέρει ένα περιβάλλον στήριξης προς φυσικά ή νομικά πρόσωπα που δραστηριοποιούνται στους τομείς:

- «Υλικά, Κατασκευές και Βιομηχανία, Μικροηλεκτρονική»
- «Τουρισμός, Πολιτισμός & Δημιουργική Βιομηχανία»
- «Αγροδιατροφή»
- «Περιβάλλον – Κυκλική Οικονομία»
- «Αειφόρος Ενέργεια»
- «Ψηφιακές Τεχνολογίες»

Οι στρατηγικοί στόχοι του έργου είναι:

- Η ανάδειξη και προώθηση της επιχειρηματικότητας, της καινοτομίας και της εξωστρέφειας του Δήμου,
- Η ενθάρρυνση της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων στους τομείς που αποτελούν προτεραιότητα για την Περιφέρεια, και ειδικά η ενίσχυση του πρωτογενούς τομέα, της

δημιουργικής και πολιτιστικής βιομηχανίας, της κοινωνικής οικονομίας και της εν γένει ψηφιακής αναβάθμισης, με στόχο τον εκσυγχρονισμό και την ενίσχυση της εξωστρέφειας & ανταγωνιστικότητάς του οικοσυστήματος,

- Η δημιουργία ενός φιλικού στην επιχειρηματικότητα οικοσυστήματος
- Η αναβάθμιση των δεξιοτήτων του δυναμικού του Δήμου και της Περιφέρειας ευρύτερα
- Η διασύνδεση με την αγορά στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Στόχος είναι η πρωτοβουλία αυτή να λειτουργήσει τόσο ως Δομή υποστήριξης των νέων ταχέως αναπτυσσόμενων επιχειρήσεων, όσο και να δημιουργήσει τις συνθήκες για τη δημιουργία συνεργασιών και συνεργατικών σχηματισμών ανάμεσα σε επιχειρήσεις, οργανισμούς και άλλους δημόσιους φορείς. Η Δομή θα παρέχει το απαιτούμενο περιβάλλον και υποστήριξη προκειμένου οι επιχειρηματικές ιδέες να υλοποιηθούν και να δοκιμαστούν σε πραγματικές συνθήκες. Θα παρέχει ολοκληρωμένη υποστήριξη, εκπαίδευση και ανάπτυξη δεξιοτήτων των συμμετεχόντων, με στόχο οι νέες επιχειρήσεις να μπορούν να προσελκύσουν χρηματοδότηση και να μετατραπούν σε βιώσιμες επιχειρήσεις.

5. Προώθηση της θεματικής ενότητας Γαστρονομίας

Εκδηλώσεις - δρώμενα στο πλαίσιο προώθησης της θεματικής τουριστικής ενότητας γαστρονομίας του Δήμου Ζαχάρως και αφορά στην πραγματοποίηση εκδηλώσεων και δράσεων που συμβάλλουν στην τόνωση της τοπικής οικονομίας με έμφαση την αγροτική παραγωγή, στην ανάδειξη τοπικών προϊόντων και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που συνάδουν με την άυλη πολιτιστική κληρονομιά του τόπου και η καθιέρωση του Δήμου ως γαστρονομικός τουριστικός προορισμός.

6. Δημιουργία Ψηφιακού Μουσείου Φιγαλείας

Στοχεύει στην τουριστική προώθηση του δήμου και στην ενοποίηση της ιστορίας και του πολιτισμού του, μέσα από μια πρωτοποριακή δράση με την χρήση νέας ψηφιακής τεχνολογίας που περιλαμβάνει την ανάπτυξη Ψηφιακού Μουσείου που θα διατεθεί από τον Δήμο Ζαχάρως. Κύριος στόχος είναι η πολιτιστική ανάδειξη της περιοχής και η ενδυνάμωση του πολιτιστικού προϊόντος μέσω της προσφοράς καινοτόμων υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας και αφορά στη δημιουργία μιας ολοκληρωμένης διαδραστικής εφαρμογής πολιτιστικού περιεχομένου, με σκοπό την ανάδειξη της πλούσιας ιστορίας του τόπου και, ειδικά, του αρχαιολογικού χώρου και τοπίου ιδιαίτερου φυσικού κάλλους της Φιγαλείας.

Αυτή η διαδραστική εφαρμογή θα αναδείξει και θα προβάλλει την πολιτιστική ταυτότητα της περιοχής μέσα από την ιστορία, τη λαογραφία, τη μουσική, τη λογοτεχνία, τη θρησκεία και τις τέχνες. Σκοπός της είναι να παρέχει στους χρήστες πλούσιο υλικό και υπηρεσίες υψηλότερου επιπέδου προς δημότες/πολίτες, τους μελετητές, τουρίστες, επισκέπτες και λοιπούς ενδιαφερόμενους. Η διαδραστική εφαρμογή θα λειτουργήσει ως μια Πολιτιστική Πύλη, που θα επιτρέπει στον χρήστη να περιηγηθεί στην περιοχή ανά ιστορική περίοδο και ανά θεματική ενότητα.

Στο ψηφιακό μουσείο θα περιλαμβάνονται:

- Ψηφιακή εγκυκλοπαίδεια που θα περιλαμβάνει σημαντικές πληροφορίες για την Φιγαλεία και την περιοχή της
- Ψηφιακή βιβλιοθήκη
- Εκπαιδευτικό περιεχόμενο
- Εικονικές περιηγήσεις- Σφαιρικά πανοράματα- Σφαιρικό βίντεο-πανοραμικές φωτογραφίες μεγάλης ανάλυσης
- Τρισδιάστατη αναπαράσταση Αρχαίας Φιγαλείας
- Διασύνδεση πολιτιστικών φορέων
- Πολιτιστική Ατζέντα

7. Αγροτική Ανάπτυξη με Ευφυή Γεωργία: Μονάδες Γεωργικού Πειραματισμού και εκπαίδευσης (ΜΓΠΕ)

Ο πρωτογενής τομέας αποτελεί πυρήνα της οικονομικής δραστηριότητας στον Δήμο, παρέχοντας σημαντικές πηγές εισοδήματος και απασχόλησης για ένα μεγάλο μέρος του πληθυσμού. Ωστόσο, η ανάπτυξη και η εξέλιξη του αγροτικού τομέα αντιμετωπίζει προκλήσεις όπως η ανάγκη για αύξηση της παραγωγικότητας, η προστασία του περιβάλλοντος και η ανάγκη για νέες βιώσιμες πρακτικές. Σε αυτό το πλαίσιο, η δημιουργία πολλαπλών μονάδων γεωργικού πειραματισμού και εκπαίδευσης εμφανίζεται ως αναγκαιότητα και ευκαιρία. Αυτό το έργο θα επιτρέψει την εφαρμογή σύγχρονων τεχνολογιών στη γεωργία, τη διεξαγωγή εκπαιδευτικών προγραμμάτων για τους αγρότες και την αξιολόγηση καινοτόμων προϊόντων και πρακτικών. Μέσω αυτών των δράσεων, στόχος είναι η παραγωγή να γίνεται πιο αποδοτική, πιο βιώσιμη και ανταγωνιστική, ενώ οι αγρότες εκπαιδεύονται και ευαισθητοποιούνται για τη χρήση των σύγχρονων τεχνολογιών, συμβάλλοντας έτσι στη βελτίωση της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης της περιοχής.

Συγκεκριμένα το Έργο αφορά στη δημιουργία πολλαπλών μονάδων γεωργικού πειραματισμού και εκπαίδευσης (ΜΓΠΕ). Κάθε μονάδα θα εξειδικεύεται σε ένα επιλεγμένο σύνολο καλλιεργειών (μονοετών και δενδρωδών). Οι μονάδες θα επιλεγούν κατάλληλα από τον φορέα υλοποίησης (ανάδοχος) και αξιοποιώντας υπηρεσίες και εξειδικευμένο εξοπλισμό του αναδόχου θα εξυπηρετούν τις παρακάτω λειτουργίες και στόχους για τη γεωργική δραστηριότητα της περιοχής:

- Εφαρμογή τεχνολογιών ευφυούς γεωργίας και γεωργίας ακριβείας σε γεωργικές καλλιέργειες της περιοχής ώστε να προκύψουν μετρήσιμα και επιδείξιμα αποτελέσματα για τα οφέλη των σύγχρονων τεχνολογιών.
- Δράσεις ολοκληρωμένων προγραμμάτων εκπαίδευσης γεωπόνων στην ορθή χρήση εργαλείων ευφυούς γεωργίας και γεωργίας ακριβείας με παροχή πιστοποιητικών ειδίκευσης σε επιμέρους θεματικά αντικείμενα.
- Δράσεις επαγγελματικής κατάρτισης και ευαισθητοποίησης στην χρήση και αποδοτικότητα εργαλείων ευφυούς γεωργίας και γεωργίας ακριβείας σε αγρότες της περιοχής.
- Διεξαγωγή γεωργικών πειραμάτων με στόχο την αξιολόγηση καινοτόμων γεωργικών προϊόντων και αγροτεχνολογιών για τις καλλιέργειες και διαδεδομένες ποικιλίες της περιοχής.

- Διεξαγωγή γεωργικών πειραμάτων με στόχο την ανάπτυξη μοντέλων υποστήριξης λήψης αποφάσεων (DSS systems) στους τομείς της άρδευσης και φυτοπροστασίας για τις καλλιέργειες της περιοχής.

8. Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και διείσδυση συστημάτων χαμηλής κατανάλωσης ενέργειας και ήπιων μορφών ενέργειας

A) Προμήθεια Ηλεκτρικών Οχημάτων Δήμου Ζαχάρως

Στο αντικείμενο περιλαμβάνεται η προμήθεια των κάτωθι οχημάτων και υποστηρικτικού εξοπλισμού:

- Ένα ηλεκτρικό επιβατικό όχημα, το οποίο θα χρησιμοποιηθεί για την εξυπηρέτηση στελεχών και προσωπικού του Δήμου
- ένα (1) ηλεκτρικό επιβατικό όχημα, το οποίο θα χρησιμοποιηθεί για πάσης φύσεως μετακινήσεις σε δυσπρόσιτες περιοχές του Δήμου.
- ένα (1) ηλεκτρικό όχημα τύπου van , το οποίο θα χρησιμοποιηθεί για μεταφορά και αποθήκευση φορητών εργαλείων
- Δυο (2) ηλεκτρικά ημιφορητά οχήματα 4X4 τύπου pick up, τα οποία θα χρησιμοποιηθούν για μεταφορά τεχνικού προσωπικού σε έργα ή σε περιοχές που πρέπει να παρέμβει εξειδικευμένο προσωπικό για την αποκατάσταση βλαβών, ζημιών κλπ
- ένα (1) ηλεκτρικό όχημα φορητό με αρπάγη διαχείρισης απορριμμάτων κλαδευτικών εργασιών, το οποίο θα χρησιμοποιηθεί για την συλλογή ογκωδών απορριμμάτων.
- ένα (1) ηλεκτρικό όχημα σάρωσης οδών (σάρωθρο).
- ένα (1) ηλεκτρικό καλαθοφόρο όχημα , το οποίο θα χρησιμοποιηθεί για εργασίες αποκατάστασης λαμπτήρων, στολισμούς, κλπ

B) Προμήθεια Φορτιστών Ηλεκτρικών Οχημάτων Δήμου Ζαχάρως

- Δώδεκα (12) σταθμοί φόρτισης AC 22 kW για τη φόρτιση των παραπάνω οχημάτων, όπως προβλέπεται από τη Μελέτη Σ.Φ.Η.Ο.

4. Βελτίωση φυσικής και ψηφιακής προσβασιμότητας και οργάνωσης υποδομών και υπηρεσιών με προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Πολλές κτηνοτροφικές μονάδες βρίσκονται σε απομακρυσμένες περιοχές στις οποίες δεν υπάρχει η δυνατότητα για παροχή ηλεκτρικού ρεύματος από το δίκτυο διανομής ΔΕΔΔΗΕ, ούτε σύνδεση Internet μέσω των δικτύων σταθερής τηλεφωνίας.

Η έλλειψη πρόσβασης στις βασικές αυτές υποδομές έχει ως αποτέλεσμα η ανάπτυξη των μονάδων να είναι εξαιρετικά δύσκολη και οι οικισμοί που βρίσκονται σε κατεχοχόν κτηνοτροφικές ζώνες να κινδυνεύουν από ερημοποίηση.

Για τον σκοπό αυτό, θα εγκατασταθεί πιλοτικά ένα ενεργειακά αυτόνομο σύστημα που θα παρέχει τις βασικές υποδομές για την διασύνδεση των κτηνοτροφικών μονάδων στο διαδίκτυο ώστε να έχουν δυνατότητα εγκατάστασης συστημάτων Internet of Things (IoT) με στόχο να δοθεί κίνητρο ανάπτυξης των μονάδων και προσαρμογή τους στον ψηφιακό της μετασχηματισμό.

Το σύστημα αποτελείται από φωτοβολταϊκά πάνελ, μπαταρίες και ρυθμιστή φόρτισης/μετατροπέα (inverter) προκειμένου να καλύπτει το 100% των ενεργειακών αναγκών του από ΑΠΕ. Το σύστημα

θα είναι σχεδιασμένο κατάλληλα να μπορεί να καλύπτει πλήρως τις ενεργειακές ανάγκες των υποσυστημάτων του για τουλάχιστον 3 συνεχόμενες ημέρες χωρίς καθόλου ηλιοφάνεια.

Στην εγκατάσταση θα υπάρχει ενσωματωμένο 4G Router που θα παρέχει την δυνατότητα για ασύρματη σύνδεση στο Internet (3G/4G ανάλογα με την διαθεσιμότητα από τους παρόχους κινητής τηλεφωνίας στο σημείο). Το Router θα λειτουργεί παράλληλα και ως WiFi Access Point ώστε να επιτρέπει την πρόσβαση στο διαδίκτυο των συσκευών που θα μπορούν να εγκατασταθούν στην μονάδα (smartphones, κάμερες, ασύρματοι αισθητήρες, IoTcontrollers, συστήματα ασφαλείας, κλπ.).

Το σύστημα θα περιλαμβάνει και IoTControllers για την καταγραφή των βασικών παραμέτρων της λειτουργίας τους συστήματος (ηλιοφάνεια, παραγόμενο ρεύμα από τα φωτοβολταϊκά πάνελ, τάση μπαταρίας, ορθή λειτουργία Inverter, σύνδεση στο internet, κλπ), και την παρακολούθηση της ορθής λειτουργίας του.

Οι IoTControllers θα μπορούν να επεκταθούν με την σύνδεση κατάλληλων αισθητήρων και να χρησιμοποιηθούν για την παρακολούθηση και άλλων παραμέτρων που αφορούν την μονάδα.

Οι controllers θα μπορούν να επικοινωνούν με cloud εφαρμογή στην οποία θα παρακολουθείται κεντρικά η λειτουργία όλων των εγκατεστημένων συστημάτων, θα λαμβάνονται ειδοποιήσεις (πχ για δυσλειτουργίες, κακή χρήση του εξοπλισμού, κλπ.) και θα εκτυπώνονται συγκεντρωτικές αναφορές. Στην εφαρμογή θα μπορεί να έχει πρόσβαση και ο κτηνοτρόφος.

E. Προστασία από ανθρωπογενείς απειλές και φυσικές καταστροφές

1. Δράσεις πολιτικής προστασίας στους τομείς της αντιπλημμυρικής θωράκισης και της πυροπροστασίας στον δήμο Ζαχάρως

Σύνταξη εξατομικευμένης μελέτης διαχείρισης υδάτινων πόρων, διαχείρισης έντονων πλημμυρικών φαινομένων, περιβαλλοντικών πιέσεων (σε όλη τη διαδρομή ΟΧΕ). Σύνταξη δασοπροστασίας, καθορισμός κρίσιμων σημεία και σχέδια διαχείρισης ακραίων πυρκαγιών. Αντιπυρικές ζώνες (ΣΕ ΟΛΗ ΤΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ). Κατασκευή Υδατοδεξαμενών στα περιστατικά δάση.

2. Σύστημα Τεκμηρίωσης Ζημιών Μετά από σεισμό

Σύστημα καταγραφής & ανάλυσης δεδομένων σε πραγματικό χρόνο, βασισμένα σε σεισμικούς και ακουστικούς αισθητήρες για διάφορες εφαρμογές, όπως παρακολούθηση της δομικής ακεραιότητας των κατασκευών & ταχεία εκτίμηση ζημιών μετά από σεισμό, παρακολούθηση κραδασμών, περιμετρική προστασία κρίσιμων υποδομών, ανίχνευση, αναγνώριση, ταξινόμηση.

3. Μελέτη Οικονομικής Αποτίμησης (Κόστους – Οφέλους - Αποκατάστασης κόστους) για τη διαχείριση φυσικών καταστροφών, κρίσεων και περιβάλλοντος

Η μελέτη Οικονομικής Αποτίμησης για τη διαχείριση φυσικών καταστροφών, κρίσεων και περιβάλλοντος αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο για την αντιμετώπιση και πρόληψη των αρνητικών επιπτώσεων αυτών των γεγονότων. Η μεθοδολογία της μελέτης περιλαμβάνει τον υπολογισμό των κοστών, των οφελών, καθώς και των αποκαταστατικών και αποκαλυπτικών κοστών. Ακολούθως, παρατίθενται τα βήματα που περιγράφουν πώς μπορεί να πραγματοποιηθεί μια τέτοια μελέτη:

1. Καθορισμός του Σκοπού και των Στόχων:

- Καθορισμός σκοπών της μελέτης, π.χ. πρόληψη ζημιών, αποκατάσταση, ανασυγκρότηση κ.λπ.
- Βασικοί στόχοι, π.χ. μείωση κοινωνικών επιπτώσεων, προστασία του περιβάλλοντος, επιστροφή στη φυσιολογική κατάσταση.

2. Ανάλυση Κινδύνων και Εκτίμηση Ζημιών:

- Αναγνώριση των δυνητικών κινδύνων και εκτίμηση των ζημιών που μπορεί να προκληθούν από αυτούς.
- Καταγραφή των πτυχών που επηρεάζουν το κόστος, όπως η καταστροφή περιουσιακών στοιχείων, η απώλεια εισοδήματος κ.λπ.

3. Καθορισμός των Κοστών:

- Υπολογισμός των άμεσων και έμμεσων κοστών που συνδέονται με τη φυσική καταστροφή.
- Συμπερίληψη με οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά κοστολόγια.

4. Εκτίμηση των Οφελών:

- Αναγνώριση των οφελών που προκύπτουν από τη μείωση των κινδύνων και την αποτελεσματική διαχείριση.
- Μετρήσιμα οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά οφέλη.

5. Αποκαταστατικά Και Αποκαλυπτικά Κόστη:

- Υπολογισμός των κοστών που απαιτούνται για την αποκατάσταση των ζημιών και την αποκατάσταση της κανονικής κατάστασης.
- Συμπερίληψη των κοστών που σχετίζονται με την εφαρμογή προληπτικών μέτρων για μελλοντική αντιμετώπιση.

6. Ανάλυση Βιωσιμότητας:

- Κριτική και ανάλυση της βιωσιμότητας των προτεινόμενων δράσεων σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα.

7. Εκπόνηση Αναφοράς:

- Σύνταξη μίας λεπτομερούς αναφοράς που να περιγράφει τη μεθοδολογία, τα αποτελέσματα και τις συστάσεις για μελλοντικές ενέργειες.

Η παραπάνω μεθοδολογία μπορεί να προσαρμοστεί σύμφωνα με τη συγκεκριμένη φύση της φυσικής καταστροφής, κρίσης ή περιβαλλοντικού προβλήματος που εξετάζεται. Είναι σημαντικό να συμπεριληφθούν όλες τις πτυχές του θέματος, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών και περιβαλλοντικών πτυχών, για μια πλήρη και αξιόπιστη αξιολόγηση.